

Лихова С. Я.,
доктор юридичних наук,
професор

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ¹

Сьогодні нагальною є потреба у широкому узагальненні накопиченого правовою, кримінологічною та психологічною науками теоретичного та емпіричного матеріалу щодо багатоаспектного дослідження готовності пенітенціарних установ України, виконувати оперативно-службові завдання у відповідності чинного законодавства та міжнародних стандартів поводження з ув'язненими.

Актуальність та важливість написання книги «Пенітенціарні установи України» її видання, зумовлено необхідністю посилення захисту прав і свобод людини і громадянина, засудженого, вирішення проблем, що накопичились у цій сфері, підвищення престижу та загальної ефективності діяльності органів та установ Державної пенітенціарної служби України.

У сучасному кримінально-виконавчому праві продовжує формуватися окремий науковий напрям, присвячений питанням реформування Державної пенітенціарної служби України, де одним із проблемних питань є визначення ролі пенітенціарної системи України у виправленні і ресоціалізації засуджених. Робота Богатирьова І. Г. є своєрідним доробком у справу науково-теоретичного осмислення проблем кримінально-виконавчої практики.

Судячи із змісту основних розділів наукового видання автор у повній мірі володіє знаннями як з теорії держави і права, так і з кримінально-виконавчого, кримінального, кримінально-процесуального, конституційного й інших галузей права, що є дотичними до предмета його дослідження. Про це свідчить хоча б фаховий науково-практичний коментар з приводу як нормативно-правових актів, так і багатьох сучасних наукових праць, який супроводжує виклад матеріалу практично кожного підрозділу наукового видання.

Виклад матеріалу у такій логічній послідовності дозволив автору наукового видання, з одного боку, зосередити увагу на найголовніших проблемах дослідження, з іншого – у повному обсязі розв'язати намічені завдання наукової розробки теми.

Ці, та інші наукові положення, визначені нами вище, підкріплені конкретними авторськими пропозиціями і рекомендаціями щодо удосконалення чинного законодавства з питань функціонування пенітенціарних установ України.

Водночас, позитивним в роботі є ґрунтовна характеристика історії пенітенціарних установ України, визначення покарання як наслідок вчинення злочину, обґрунтування ролі пенітенціарної політики як складової соціальної політики держави, визначення концептуальних засадах розвитку пенітенціарних установ України, потреба в управлінні пенітенціарними установами України новими формами і методами.

У роботі обґрунтовано необхідність розробки нормативних положень, що визначали б уніфіковану для усіх органів і установ виконання покарань процедуру виправлення і ресоціалізації засуджених. Такий висновок ґрунтується на твердженні, що дієвість та ефективність правових механізмів функціонування Державної пенітенціарної служби України безпосередньо залежить від рівня діяльності пенітенціарні установи України як суб'єктів виконання покарань.

Аргументовано і логічно, автор розкриває співпрацю пенітенціарних установ України із зарубіжними пенітенціарними установами, висвітлює процедуру відвідування пенітенціарних установ України та наголошує на необхідності модернізації пенітенціарних установ України нового типу.

На підставі вищевикладеного робимо висновок про наукове і практичне значення проведеного Богатирьовим І. Г. дослідження. Структура, зміст та рівень аргументацій дозволяють стверджувати, що представлена наукова праця є завершеним науковим доробком, в якій закладені цікаві науково-теоретичні та методологічні підвалини у галузі кримінально-виконавчого права, з конкретними пропозиціями і рекомендаціями використання яких допоможе курсанту, аспіранту, викладачу, науковцю і практикам знайти багато цікавого і корисного у даній науковій сфері.

¹ Богатирьов І. Г. Пенітенціарні установи України / І. Г. Богатирьов. – К. : Видавництво ПП «Заграй», 2013. – 444 с.